

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 547 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Šiuo metu galiojantis Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnis numato atsakomybę valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovams už atsisakymą teikti informaciją visuomenės informavimo priemonių atstovams ar trukdymą žurnalistams atlikti profesines pareigas. Tačiau nustatyta sankcija (20–140 eurų, pakartotinai – 50–300 eurų) yra neadekvačiai maža ir neturi pakankamo prevencinio poveikio.

Be to, dabartinė straipsnio formuluotė („atsisakymas nenurodant priežasties“) sudaro prielaidų išvengti atsakomybės, nes bet koks formaliai nurodytas motyvas eliminuoja nusižengimo sudėtį, net jei atsisakymas yra nepagrįstas.

Todėl teikiamu projektu siekiama:

- padidinti administracinės atsakomybės sankcijas, kad jos būtų proporcingos pažeidimo pavojingumui;
- patikslinti straipsnio dispoziciją, atsisakant perteklinio elemento dėl „priežasties nenurodymo“;
- išplėsti subjektų ratą, įtraukiant ir valstybės bei savivaldybių įmonių vadovus.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projektą teikia Seimo narys Rimas Jonas Jankūnas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal galiojančią ANK 547 straipsnio redakciją atsakomybė taikoma tik valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovams, baudos yra 20–140 eurų ir 50–300 eurų pakartotinai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Teikiamu projektu siūloma:

- už pirmą kartą padarytą pažeidimą nustatyti 100–500 eurų baudą,
- už pakartotinį pažeidimą – 300–1000 eurų baudą,
- atsakomybę taikyti ir valstybės bei savivaldybių įmonių vadovams,
- pašalinti perteklinę formuluotę dėl „atsisakymo nenurodant priežasties“.

Tikimasi, kad tai sustiprins žurnalistų teises ir realiai užtikrins konstitucinę spaudos laisvę, nes sankcija taps pakankamai griežta ir turės prevencinį poveikį.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai neturės, gali turėti teigiamos įtakos korupcijos prevencijai, nes žurnalistų galimybė gauti informaciją taps efektyvesnė.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto nuostatos verslo sąlygoms neigiamos įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymas tinkamai inkorporuojamas į teisinę sistemą. Kitų teisės aktų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Įstatymų projektų atitikties Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisei.

12. Įstatymų įgyvendinimui reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įgyvendinamųjų aktų nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Papildomų lėšų Įstatymo projekto įgyvendinimui nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nėra. Nebuvo pageidauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis.

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai, kurių reikia šioms projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „informacijos pateikimas“, „žurnalistų teisės“, „administracinė atsakomybė“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia Seimo narys

Rimas Jonas Jankūnas